בס"ד

אורות השבת

בטאון הרבנות והמועצה הדתית באר-שבע
וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשת מוסדות "קול יהודה"

עורך: הרב עוזיאל אדרי | פרשת השבוע: בהעלותך | גליון מס' 716

דבר העורך

תדליק את הנשמה

"בהעלותך את הנרות" תפקידו של אהרן הכהן "להעלות ולהדליק את נשמות ישראל" שנאמר "נר ה' נשמת אדם", שהם "שבעת הנרות" – שבעת הסוגים בנשמות ישראל, עד ש"תהא שלהבת עולה מאליה", שהנשמה תתלהב ותתלהט בעבודת ה'. ו"הדלקה כשרה בזר", היינו שכל אחד וגם "זר" מחוייב להיות "הוי מתלמידיו של אהרן, אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה".

וזה מש"כ "מחנה דן מאסף לכל המחנות" כתב רש"י: "שבטו של דן היה נוסע באחרונה וכל האבידות היה אוספם ומחזירם", יש יהודים שאיבדו את הקשר והאהבה לקב"ה. ושבט דן וויתר על טובתו האישית ונסע באחרונה כדי להחזיר ליהודי את "אבידתו" לעורר ולחדש את "הקשר והאהבה להקב"ה".

בברכת שבת שלום ומבורך

הרב עוזיאל אדרי
רב קהילת קודש 'שבטי ישראל' שכונה יא' באר שבע

לוח זמנים שבועי
מדוייק לבאר-שבע

לוח הזמנים לפי שעון "קיץ"	יום א' יז' סיון 11.6.17	יום ב' יח' סיון 12.6.17	יום ג' יט' סיון 13.6.17	יום ד' כ' סיון 14.6.17	יום ה' כא' סיון 15.6.17	יום ו' כב' סיון 16.6.17	שבת קודש כג' סיון 17.6.17
עלות השחר	4:07	4:07	4:07	4:07	4:07	4:07	4:08
זמן טלית ותפילין	4:16	4:16	4:16	4:16	4:16	4:16	4:16
זריחה – הנץ החמה	5:41	5:41	5:41	5:41	5:41	5:42	5:42
שקיעה	19:47	19:48	19:48	19:48	19:49	19:49	19:49
צאת הכוכבים	20:04	20:05	20:05	20:06	20:06	20:06	20:07
סו"ז ק"ש לדעת מג"א	8:24	8:24	8:24	8:24	8:24	8:24	8:24
סו"ז ק"ש להתניא והגר"א	9:06	9:07	9:07	9:07	9:07	9:07	9:07

זמני הדלקת הנרות

פרשת השבוע: **בהעלותך**
הפטרה: **רני ושמחי**
כניסת השבת: **19:21**
יציאת השבת: **20:19**
רבינו תם: **21:13**

דבר רב העיר שליט"א

בכל ביתי נאמן הוא

לֹא כֵן עַבְדִּי מֹשֶׁה בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֶּר בּוֹ וּמַרְאֶה וְלֹא בְחִידֹת וּתְמֻנַת יְהוָה יַבִּיט וּמַדּוּעַ לֹא יְרֵאתֶם לְדַבֵּר בְּעַבְדִּי בְמֹשֶׁה (במדבר יב, ז-ח)

בכל ביתי נאמן הוא: כבן-בית שיכנס בלא רשות, ואם יצטרך ידבר צרכיו. ואתם כאשר אתודע לכם בחלום תדעו,ואם לא אין לכם רשות לשאול. (אבן עזרא)

הרי לפנינו מעלה מופלגת של 'בן בית' אצל המקום, אשר זכה להיכנס לפניו בלי רשות ולחקור ולדרוש את הכל, עד שהוכתר בתואר גדול נביאי ישראל בכל הדורות - 'ולא קם נביא עוד בישראל כמשה' (דברים לד, י). וכל כך למה, מפני ש'בכל ביתי נאמן הוא' ואפשר למסור בידיו כל המפתחות (כהגדרת הרמח"ל בדרך ה'). והדברים תמוהים, וכי חלילה יש לפקפק בנאמנותם של כל נביאי ישראל! ברם לכשנתבונן בפתח דברי הכתוב 'לא כן עבדי משה', נראה שאין כאן מעלה יתירה של נאמנות, אלא שהיא פועל יוצא ממדרגת העבדות שהיתה במשה רבינו ע"ה. וז"ש הכתוב 'בכל ביתי נאמן הוא', יען כי 'לא כן עבדי משה'.

והדברים יתבארו על פי דברי הרד"ק בהגדרת 'עבד ה'' וזה לשונו (יהושע א, א): 'מי ששם כל כוחו וכוונתו וכל השגחותיו בהשם יתברך, ואף בהתעסקו בענייני העולם מתכוין לעבודת האל יתברך, הוא יקרא עבד ה'', עכ"ל. ועיין להגאון רבי אלחנן וסרמן הי"ד (קובץ מאמרים), אשר למד מכאן: שמשה רבינו נתעלה על כל הברואים, בכך שכל כוחותיו וחושיו היו מוקדשים לה'. והיינו שכל כולו מתבטל לאדוניו בבחינת 'מה שקנה עבד קנה רבו, עד לתחושה ברורה שאין לו בעצמותו כלום', עכת"ד. ולפי"ז פשוט שכגודל מדרגת האדם והשגותיו, כך היא מידת התבטלותו העצמית כלפי הקב"ה. שהרי אינו דומה מי שהגיע בחכמתו ומעשיו לפסגת הרוממות עד שדרשו עליו בגמ' (נדרים לח, א) 'חמישים שערי בינה נבראו בעולם וכולם ניתנו למשה חסר אחת שנאמר (תהלים ח, ו) ותחסרהו מעט מאלוהים', ועם כל זה מבטל הוא את עצמותו ותולה את כל קניינו בהקב"ה - למי שלא הגיע לדרגות מופלגות מעין אלו. וזוהי מדרגת 'עבד ה'' שהיתה במשה יותר מכל הברואים, אשר בעבורה זכה למעלת 'בכל ביתי נאמן הוא'.

ובזה יאירו דברי רש"י עה"פ שלפנינו 'לא יראתם לדבר בעבדי במשה', וזה לשונו: אינו אומר בעבדי משה, אלא בעבדי במשה. בעבדי אע"פ שאינו משה, במשה אפילו אינו עבדי כדאי הייתם לירא מפניו. וכל שכן שהוא עבד, ועבד מלך - מלך והיה לכם לומר אין המלך אוהבו חינם. ואם תאמרו איני מכיר מעשיו, זו קשה מן הראשונה', עכ"ל. ולכאורה הדברים סותרים לדברי הכתוב המפורשים אשר תלה את תולנת ה' - במעלת העבדות שהיתה במשה, ולא בגדלותו העצמית. ברם לפי המבואר, אין כאן מעלות נפרדות, אלא הא בהא תליא. שכן מידת גדלותו המופלגת - מגלה על מדרגת העבדות שהיתה בו, ומאידך העבדות שהיתה בו - היא הגורם לגדלותו המופלגת, וכדפי'. ולכן שפיר פירש רש"י, שבכל אחת מהמעלות הללו 'כדאי הייתם לירא מפניו', והבן.

ואכן זה היה תוכן הספד התורה על משה רבינו ע"ה ביום פטירתו - 'וימת שם משה עבד ה'' (דברים לד, ה). וכבר תמה הגאון רבי אלחנן וסרמן הי"ו (אור אלחנן), וכי זה כל הספדו של מנהיג הדור אשר הוכתר במדרש רבה (דברים יא, ג) בכתר 'ואת עלית על כולנה', על שהציל עצמו וכל בני דורו, עי"ש. ואשר הגיע לפסגת הגדלות האנושית עד שדרשו עליו בש"ס (נדרים לח, ב) 'וחסרהו מעט מאלוהים', וגם נתעלה על כל הברואים באם כל המידות הטובות 'והאיש משה עניו מאוד מכל האדם' (במדבר יב, ג). וביאר, שבמילים אלו טמונים כל מעלותיו הנשגבות של משה, יען כי כולן הן פועל יוצא מעבדותו והתבטלותו כלפי ה', וכדפי'. וזה למעשה היה הספדו של הרב על החפץ חיים ביום פטירתו.

ולחידוד הדברים הוסיף הרב בהספדו, מעשה המובא במדרש תנחומא (פר' לך לך): מעשה בסוחר אשר הפליג בספינה למדינת הים יחד עם עבדו וכל רכושו. והנה בלב ים חש ברע והרגיש כי קיצו קרב, והחל דואג מה יהא על כל רכושו. שכן אם יצוה להורישו לבנו יחידו, אפשר שהעבד לא יקיים צוואתו ויחמוד את כל רכושו לעצמו. ואף אם ירצה את העבד במחצית רכושו, אפשר שלא יעביר גם את המחצית השניה לבנו. החליט לכתוב את כל נכסיו לעבדו, תוך הסתייגות אחת: שתינתן הרשות בידי בנו לבחור לו אחד מכל נכסיו. הגיע העבד לעיר והציג בפניו את צוואת אביו, וביקשו לבחור אחד מכל הנכסים. לא האמין הבן למראה עיניו והצטער מאוד על מה עשה אביו ככה לנשלו מכל נכסיו ולהותיר בידו רק נכס אחד. הלך לדיין העיר ושטח בפניו את צערו, תוך שהוא מציג לנגד עיניו את הצוואה התמוהה. 'דע לך שחכם גדול היה אביך', השיב לו הדיין, לך אפוא וקיים את צוואתו ובחר לך את העבד ובכך תזכה לכל הנכסים, שהרי כבר נפסק בתלמוד (פסחים פח, ב) 'כל מה שקנה עבד קנה רבו'. ובזה ביקש המדרש לאלפינו בינה, שעבד ה' - כולל בתוכו את כל המעלות!

וכמה מופלאים הם בזה דברי הלל בגמ' (חגיגה ט, ב) עה"פ 'ושבתם וראיתם בן צדיק לרשע' (מלאכי

המשך דבר רב העיר במדור "אורות הכשרות"

אורות הפרשה

"על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו" אומר השל"ה הק': מכאן יש ללמוד רמז, שעל האדם להזכיר בכל מעשיו ופעולותיו את שם ה': "ברוך ה'", "בעזרת ה' יתברך", "אם ירצה ה'" וכדומה.

ויחר אף ה' מאוד ובעיני משה רע" אומר רבי לוי יצחק מברדיטשוב זיע"א: "ויחר אף ה'" על כך ש"בעיני משה רע". הקב"ה כעס על משה על שבפעם הזאת לא עמד לבקש רחמים על ישראל כפי שהיה רגיל בפעמים הקודמות.

"אספה לי שבעים איש מבני ישראל" כתב בילקוט שמעוני: שבעים הזקנים היו כנגד שבעים ימים טובים שנתן הקב"ה לישראל ואלו הם: שבעה ימי פסח, שמונה ימי חג הסוכות, ראש השנה, יום הכיפורים ושבועות - הרי יח' וחמישים ושתיים שבתות השנה הרי אלו שבעים יום .

"אשר נואלנו ואשר חטאנו" כתב המנחה בלולה: מאחר שנואלנו - חטאנו. אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות.

"בהעלותך את הנרות" אומר רבי יצחק מנישכיז זיע"א: למנורת המשכן הייתה מעלה מיוחדת שכאשר הכהן היה עומד עליה ומיטיב את הנרות היה שופע מן המנורה שפע רב לכל ישראל.

והאיש אשר הוא טהור ובדרך לא היה" אומר השרף מסטרכליסק זיע"א: איזהו האיש שיכול להחזיק את עצמו "טהור" בעבודת ה', בלימוד התורה ובקיום המצוות. זה ש"בדרך לא היה" - שלא נסע בדרכים כי בדרך קשה להיות שומר תורה ומצוות בשלמות.

"ואם באחת יתקעו ונועדו אליך הנשיאים" כתב העולליות אפרים: אם רוצים שתהיה אחדות שלמה בעם צריך לכל לראש שיוועדו ויתאחדו הנשיאים וראשי העם שלא יהיה ביניהם מחלוקת, קנאה ושנאה.

"ובעיני משה רע" כתב האור החיים הק': מדוע היה רע בעיני משה? כי הקב"ה הראה לו את הפורענות שעתיד להביא עליהם, לכן אמר משה: ריבונו של עולם וכי הגון הוא שתיתן להם בשר ואחר כך תהרגם.

"אלדד ומידד מתנבאים במחנה" כתב בעל הטורים: המילה ,מתנבאים" היא ראשי תיבות: **מ**שה **ת**נוח **נ**פשו **ב**גן **א**לוקים, **י**הושע **מ**כניס.

"והאיש משה עניו מאוד מכל האדם" כתב הבינה לעיתים: משה זכה להיות "איש" - אדון ואב לכל הנביאים - בשל היותו "עניו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה" - שהיה מחשיב כל אדם במדרגה גבוהה משלו. לכן זכה להיות גבוה מן הכל.

"לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא" אומר המגיד ממזריטש זיע"א: אף שמשה רבינו יכול היה להגיע לשמי השמים על ידי הבנה באלוקות כבן בית שיכול לראות כל אשר בבית, אף על פי כן "בכל ביתי נאמן הוא" - הוא עבד את ה' מתוך אמונה.

אורות הכשרות

ג, יח), וזה לשונו: 'אינו דומה שונה פרקו מאה פעמים - לשונה פרקו מאה ואחד'. וכבר תמהה הגמ' שם, וכי מה בכך שהוסיף עוד פעם אחת על מאה פעמים שכבר למד, עד שזהו ההבדל התהומי שבין 'עובד אלוקים' - למי 'שלא עבדו'! ברם לאור המבואר, אפשר שכוונת הלל לרמוז בזה, שאינו דומה השונה פרקו אפילו מאה פעמים - למי שהוסיף עליהם עוד פעם אחת, יען כי בכך גילה שגם המאה פעמים הראשונות שלמד לא היו כדי להבין ולהשכיל בחכמת התורה אלא אך ורק מפני שכך ציוה לנו השי×ת, שהרי לכך הוסיף עוד פעם אחת של עמל אחר שכבר ידע והבין את תלמודו, ולכן אות וסימן הוא כי 'עובד אלוקים' הוא!

ובשכר זאת אמרתי ליישב הערה גדולה, מדוע אנו מצווים כל כך לעשות זכר ליציאת מצרים, עד שמצוה זו הפכה לאחד מעיקרי האמונה: מזכירים אותה פעמיים בכל יום - בקריאת שמע ערבית ושחרית, בברכת המזון, בקידוש, במועדים וכו'. ולא עוד אלא שזה היה הדיבור הראשון אשר בו פתח ה' בסיני 'אנכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים'. והלא עיקר יציאת מצרים תכליתה היה קבלת תורה כמבואר במקראות מפורשים, ואם כן מן הראוי היה לזכור את יום מתן תורה שהוא 'התכלית' ולא את יציאת מצרים שהיא רק האמצעי. ומקדמא דנא שמעתי בשם הגר"א קוטלר זצ"ל שעמד בזה, ופירש: ש'זכר' עושים למאורע עתיק שהיה ואיננו עוד, ברם קבלת התורה איננו מאורע עתיק שיש לעשות לו זכר שהרי חביבה תורה על לומדיה בכל יום ויום כיום נתינתה בהר סיני (ברכות סג, ב), עכת"ד. ברם לפי המבואר באורך מאמר זה, אין מקום להערה זו כלל ועיקר. שכן אילולא הוציאנו הקב"ה ממצרים, אזי עדיין עבדים היינו לפרעה במצרים, וממילא לא היינו יכולים לקבל 'עול' תורה ומצוות, שהרי פשוט שאין עבד לשתי רשויות! נמצא לפי"ז שהמפתח לקבלת התורה - הוא יציאת מצרים. ומעתה שוב לא יפלא מדוע אנו עושים זכר ליציאת מצרים, שהרי הוא יסוד כל התורה כולה. ועל כן בחר ה' לפתוח במעמד הר סיני בדיבור 'אנכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים', לאמר רק אחרי שנגיע להכרה זו של התנתקות מעבדות מצרים - אזי נהיה ראויים לקבל עלינו עול תורה ומצוות. והן הם עומק דברי הגמ' (קידושין כב, ב): 'עבדי הם - ולא עבדים לעבדים'!

בברכת שבת שלום ומבורך

הרב **יהודה דרעי**

הרב הראשי וראב"ד באר-שבע

עבור

ממלכת התורה בעיר האבות

שע"י

רשת מוסדות "קול יהודה" (ע"ר)

בשיאות מורינו ורבינו הגאון רבי יהודה דרעי שליט"א רב העיר הראב"ד באר-שבע

דרושים

תורמים לספרי לימוד לבית המדרש-כולל "קול יהודה"

ברח' מנחם גבאי 33 שכונה ד' באר שבע

ניתן להקדיש לרפואה, לברכה, להצלחה, לעילוי נשמת וכו'.

בדבר פרטים ניתן לפנות לר' משה: **054-8598711**

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משולחנו של מוריינו המרא דאתרא הרה"ג יהודה דרעי שליט"א

הלכות ברכת הגומל

ש - מי צריך לברך ברכת הגומל?
ת - מעיקר הדין ארבעה צריכים להודות, ואלו הם: המפליג בספינה בלב ים ממקום למקום, הולכי מדברות כשיגיעו למקום ישוב, חולה שנתרפא, מי שהיה חבוש בבית האסורים ויצא. וסימנך "וכל ה**חיים** יודוך סלה" - **ח**בוש, **י**סורים, **י**ם, **מ**דבר.
ש - האם רק הולכי "מדברות" מברכים הגומל, או גם הנוסעים מעיר לעיר?
ת - מנהג בני ספרד הוא כדעת מרן השו"ע שיש לברך הגומל אפילו בנסיעה מעיר לעיר, מפני שכל הדרכים בחזקת סכנה, ובלבד שנסע מחוץ לישוב מרחק של יותר מפרסה שהוא שעה וחומש (72 דקות). ואם היתה הדרך מוחזקת בסכנה יתירה, כגון דרכים המועדים לפורענות רח"ל, יברך גם בפחות מפרסה. אך מנהג בני אשכנז הוא שלא לברך הגומל אלא בהולכי מדברות בלבד, ומה שנאמר בתלמוד ירושלמי - שכל הדברים בחזקת סכנה, הוא רק לגבי "תפילת הדרך".
ש - האם צריך לברך הגומל גם על ניסים אחרים, כגון: מי שניצל מפיגוע חבלני או משודדים או שנפל מגובה רב וכדומה?
ת - יש אומרים שאלו הארבעה ששנינו בתלמוד הם לאו דוקא, אלא הוא הדין לגבי כל נס הצלה, כגון מי שניצל מפיגוע חבלני או נפילה מגובה רב וכל כיוצא בזה. וכן היא דעת רבים מחכמי אשכנז. ויש אומרים שאין לברך הגומל אלא באלו הארבעה, ועל שאר הניסים יברך הגומל בלא שם ומלכות וברכת "שעשה לי נס" בשם ומלכות כשעובר באותו מקום. וכן הוא פסק מרן השו"ע ורבים מחכמי ספרד. ואולם כבר פשט המנהג במקומותינו לברך הגומל גם על שאר ניסי ההצלה, והעושה כן יש לו על מי לסמוך, שכן אין אומרים ספק ברכות להקל במקום מנהג. ועל כל פנים טוב ונכון, שכל אלו הספיקות שאינם נכללים בארבעה הצריכים להודות, יצאו ידי חובה בברכת מי שחייב בברכה זו אליבא דכל הדעות.
ש - הולכי דרכים החייבים בברכת הגומל, האם יברכו בהגיעם למחוז חפצם או רק כשיחזרו לביתם?
ת - הנוסע מעיר לעיר או ממדינה למדינה, יש אומרים שאינו מברך הגומל אלא רק לכשיחזור לביתו לשלום. ויש אומרים שמברך הגומל בהגיעו למחוז חפצו, ואפילו שנוסע לכמה ערים או מדינות מברך הגומל בכל מקום שיגיע, ובלבד שבכוונתו לשהות שם לפחות מספר ימים, וחוזר ומברך הגומל בשובו לביתו לשלום. ולפי הנראה גם בזאת יאמר, שהנוהג כדברי אלו ואלו, יש לו על מי לסמוך, שכן אין אומרים ספק ברכות במקום מנהג.
ש - האם צריך מנין של עשרה אנשים כדי לברך הגומל?
ת - צריך לברך הגומל בפני עשרה, שנאמר "וירוממוהו בקהל עם". ואם בירך בפני פחות מעשרה, י"א שיצא ידי חובה, וי"א שלא יצא ידי חובה, וכן נראה בדעת מרן השו"ע. ועל כן יחזור ויברך בפני עשרה בלא הזכרת שם ומלכות, או יצא ידי חובה בברכת חבירו. ולכתחילה טוב שיהיו שם עשרה מלבד המברך עצמו, וכן טוב שיהיו שם עוד שני תלמידי חכמים מלבד העשרה, לקיים מה שנאמר "ובמושב זקנים יהללוהו". וראוי להקפיד בזה במקום האפשר, כדי לצאת ידי חובת כל הדעות. אולם בדיעבד אין זה מעכב, ודי בעשרה אנשים כולל המברך עצמו.
ש - האם צריך לעלות לתורה כדי לברך הגומל?
ת - נהגו להעלות לתורה מי שצריך לברך הגומל, כדי שיברך בפני הציבור. אולם אין זה מעכב, ויכול לברך קודם החזרת הס"ת להיכל או בכל עת שירצה, ובלבד שיהיו שם עשרה.

רבני הקהילות

הרה"ג חנניה מלכה שליט"א

רב ק"ק "אהבת ישראל" בשכונה ה'

הנונים ההפוכים

שאלה
בפרשת השבוע מסופר על **נסיעת הארון:** "ויהי בנסוע הארון ויאמר משה קומה ה' ויפוצו אויבך וינוסו משנאיך מפניך, ובנוחה יאמר שובה ה' רבבות אלפי ישראל". כלומר שהארון נוסע כביכול ה' קם- קומה ה'. ושארון נח (ובנוחה) כביכול ה' שב למחנה(שובה ה' רבבות אלפי ישראל).ישנה **תופעה נדירה** בפסוקים אלו והיא שיש בצדיהם **נונים הפוכים,** זו תופעה נדירה:**א. מדוע דווקא בפרשיה זו מופיעה תופעה זו?**
ב. מה באה לסמן נון הפוכה זו ?
מיקום הפרשיה
ספר במדבר כמו הרבה ספרים בתנך מתחלק באופן כללי לשניים:
בחלק הראשון עליה גדולה:
סופרים את בני ישראל(פ"א) , מסדרים אותם במקומם (פ"ב), מחליפים את הבכורות בלויים (פ"ג), נותנים תפקיד לבני לוי (פ" ג-ד), מקדשים את הלויים (פ"ח) תאור העננים והחצוצרות (פ"ט-י) וכבר אמורים לצאת למדבר .
החלק השני נפילה גדולה:
המתאוננים והמתאווים (פרק יא) מרים מדברת במשה (יב) המרגלים (יג-יד) קורח (טז-יז) בלק(כב-כה) .**בין שיא העליה** לשיא הנפילה מגיעה פרשיית ויהי בנסוע הארון **עם הנונים ההפוכים.** שנקראת גם **החומש השישי.**
האות נ- נפילה
במזמור אשרי יושבי ביתך יש את סדר אותיות הא-ב **מלבד האות נון,** וחז"ל למדו במסכת **ברכות** שהסיבה לדבר היא מפני שהאות **נון מייצגת את הנפילה.** ובאמת ישנו פסוק "נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל", המתאר מפלה גדולה. האות **נון** מייצגת **נפילה** גדולה.ולכן מובן מדוע יש **נון הפוכה** לפני פרשיות **הירידה הגדולה.**
האות נון תקומה
בירושלמי קראו את הפסוק אחרת נפלה **לא תוסיף** , כלומר **לנפילה יש סוף.** ונקום ממנה וזהו המשך הפסוק "קום בתולת ישראל" **תהיה תקומה.**ולפי זה האות נון מייצגת דווקא **שאין נפילה מוחלטת** עד הסוף אלא לכל נפילה יש סוף, ויש קימה, **נון היא אות המעודדת ואומרת כי בעזרת ה' נקום.**
ארון אור - נ
הארון מייצג אור גבוה מאוד . האור הזה נקרא בספרים אור שער החמישים או למעשה **אור ה- נ** (50), זהו אור גבוה שאי אפשר להשיגו בעולם הזה ,הוא ממוצע בין העולם הזה העוסק בשביעיות שבתות, שמיטות וכו' הקשורות למספר שבע **לבין העולם העליון,** הוא קיים ולא קיים ולכן בספירת העומר נאמר " **תספרון חמישים יום**" אף בפועל איננו סופרים יום זה, מין מדרגה מיוחדת שכללי העולם לא עובדים בה ולכן בשנת החמישים כל העבדים משתחררים והאדמות חוזרות לבעליהן .שער הנון הוא מקום גבוה מאוד **שם אין נגיעה ואין נפילה זהו המקום הבטוח שלנו** , נקודת הקודש שלא נפגמת. יש מקום שאי אפשר להפיל בנשמת היהודי ובנשמת העם בחינת "נפלה לא תוסיף". ההיפך יש קימה אפשר להגיע לשער החמישים.
קומה ה'
הנונים ההפוכים מתחמים את הכתוב בפרשיית "ויהי בנסוע הארון". וזאת מפני שהארון מייצג את המקום מקור קדוש שתמיד אנו קשורים אליו, איננו חוששים בזמן הנפילות, לניתוק מוחלט. גם שיש משברים ועליות וירידות יש נקודה פנימית שתמיד תחזיר אותנו אליה היא הופכת אותנו מהכי רחוקים להכי קרובים, מפאת גודל מעלתה. מעבר לחמישה חומשי תורה הנמצאים במסגרת העולם, בהם יש מצבי קרבה ומצבי ריחוק מה', מלמדת אותנו התורה על חומש שישי המלמד אותנו שאין ריחוק אמיתי טוטאלי המנתק , אלא יש כוח בעולם הנקרא אור הנון הנקרא בספרות הפנימית אור הבינה או רוח התשובה, שתמיד יחזיר אותנו למקומנו ולמקורנו. **וגם בכל משפחה ומשפחה** חייב שיהיה מקום שתמיד אליו חוזרים ושואבים ממנו כוחות בזמני העליות והירידות. שנזכה.....

בברכת שבת שלום ומבורך
הרב חנניה מלכה

לכו נרננה לה'

בעוד שעה תפרוס שבת המלכה את כנפיה על עיר־הקודש. תושבי ירושלים משלימים את הכנותיהם ליום המנוחה. הטמנה אחרונה, חליטת תה, הברשת שטריימל, הטבת נר, כיסוי החלות.

רבה של ירושלים, רבי יוסף־חיים זוננפלד, יוצא מביתו לעבר בית־הכנסת. פוסע הרב בין הסמטאות ופוגש בדרכו את זקני היישוב, המזדרזים לתפילת מנחה. "שבת־שלום", מאחלים הם לו ביראת־כבוד, והוא משיב להם באותו מטבע ובמאור־פנים.

לפתע עוצר רבי יוסף־חיים מלכת, ופונה לתוך חצר קטנה שבטבורה שוכן ביתה של ביילה האלמנה. נוקש הוא קלות על הדלת הפתוחה למחצה ונכנס פנימה. כל השבוע מצפה ביילה לדקה זו של אושר.

בכל יום חמישי טורחת ביילה ואופה במו־ידיה עוגיות. את מחציתן היא מחלקת לחולים הרתוקים למיטותיהם, ואת המחצית השנייה שומרת היא לרגע טמיר זה. "אה! לו רק אפשר היה לטעום מהן עכשיו!", אומר רבי יוסף־חיים לאלמנה הקורנת מנחת. כך מדי שבוע בשבוע — ביילה אופה, הרב משבח ואינו טועם, והיא מתמלאת אושר עד בלי די.

כזה הוא רבה של ירושלים וזה המנהג שאימץ לעצמו — בכל יום שישי לעת ערב, שעה לפני כניסת השבת, יוצא הוא לסיבוב בין בתי החלכאים והנדכאים, כדי להאיר ולשמח, ולו גם לדקות מעטות, את נשמותיהם הדוויות.

משם פונה רבה של ירושלים לצריפו הדלוח של "יוסל'ה הדרשן". כך הכול מכנים את המסכן, בגלל הדרשות אין־ספור שנוהג הוא לשאת, בחצר בית־הכנסת, באוזני כל מי שרק מוכן להאזין. גם עליו אין רבי יוסף־חיים פוסח.

"על מה תדבר השבת?", שואל אותו רבה של ירושלים בחיוך טוב. "השבת אדרוש על מידת הביטחון", עונה יוסל'ה ברצינות תהומית. "בזמן האחרון חש אני חלישות מסויימת אצל הבריות בעניין זה". רבי יוסף־חיים מהנהן בהסכמה ונפרד מעמו בברכת השבת שבפתח.

כך מוסיף רבה של ירושלים לפקוד את בתיהם של כל עלובי החיים ביישוב. ומדי יום שישי מסתיים הסיבוב במרתף טחוב ואפל, שבו מתגוררת הינדה הישישה.

אורות עונג שבת

כך נראה פיטפוט מיותר

"ויהי העם כמתאוננים" (י"א, א')

מעשה בתלמיד חכם ראש כולל בצפון הארץ שהגיע לארגנטינה לשם גביית כספים לכולל שלו. בשבת עלה אותו תלמיד חכם לתיבה ודרש דברי אלוקים חיים, כשפיו מפיק מרגליות. הציבור שתה בצמא את דבריו הנלהבים והתרשם מאד. בסעודה שלישית שוב דרש הרב והחליט כי כעת כבר הקרקע מוכשרת לעריכת מגבית ופנה לעשות כן. והנה הוא שם לב כי חלה תפנית דרסטית בציבור ואותם אנשים שהיו מקודם רתוקים למוצא פיו, החלו להתלחש ולהזעיף לו פנים ולשלוח לעברו מבטי בוז מוסתרים. הוא ראה גם שהמגבית נתקלת בקשיים וכל טירחתו ונסיעתו תלויים על בלימה. מיד אמר לעצמו: עכשיו היא לא "עת לחשות". פנה אליהם ושאל בתמיהה: "וכי מה קרה כעת, מדוע נשתנו פניכם אלי"? קם ראש הקהילה ושאל בהיסוס מה: "האם כבוד הרב גם "סופר סת"ם?" הרב המופתע השיב "כן" ופני כולם חוורו כשהם ממלמלים "הנה אמת נכון הדבר". הרב התעקש וביקש לשמוע במה העניין ואז אמר ראש הקהילה: אם אתם מבקשים אספר לכם: זה עתה נודע לנו כי כבודו נוכל צבוע ורמאי, אתה לוקח בעירך את ספרי התורה כביכול להגהה ואחר כך מוכר אותם בגניבה ובורח לכאן לחוץ לארץ עד יעבור זעם, מעמיד פני חסיד וגורף כספים במגביות כביכול בשביל כולל שיש לו וכך מנהגכם הרע תמיד. הרב הנדהם הרגיש שהוא עומד להתמוטט אך מיד תפס את עצמו לבל יאבד את עשתונותיו ושאל את ראש הקהילה באיפוק: "סליחה אולי כבודו יגיד לי מהיכן יודע את זה?" ראש הקהילה ענה בבטחה "פלוני" אמר את זה.שאלו את "פלוני" היושב שם והוא הכחיש ואמר: "לא אמרתי שהרב גונב תמיד ספרי תורה אלא שהרב גנב פעם אחת ספר תורה". ואתה ראית אותי גונב ספר תורה? המשיך הרב ללחוץ. "לא" השפיל האיש את עיניו, אבל "פלוני" אמר שהוא ראה. פונים ל"פלוני" אתה ראית את הרב גונב ספר או ספרי תורה? "לא" אומר האיש "אמרתי שהרב גנב "ספר" לא אמרתי "ספר תורה". "ומנין אתה יודע שגנבתי ספר?" שואל אותו הרב. "אה" משיב האיש בנימה בטוחה ומצביע על תלמיד חכם ולמדן שהיה בקהל. הוא אמר כך בפירוש! התלמיד חכם והלמדן משתומם "אני אמרתי שהרב גנב ספר?!" אני בסך הכל שמעתי את הדרשה היפה של הרב ונהנתי מאד כמו כולם ואמרתי שדרשה כזאת יפה ונפלאה מסתמא הרב לא חיבר אותה מעצמו אלא גנב אותה מאיזה ספר ... כך נראה פטפוט מיותר כשאדם משחרר את רסן לשונו הריהו בהכרח מאבד את השליטה על הדברים ומכאן ועד להדרדרות לשפל המדרגה הדרך קצרה ביותר. לכן שם הקב"ה שומרים על פינו ולשוננו, השפתיים והשיניים. "שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו".

אין איש יודע את גילה המדוייק. לפני שנים רבות עלתה ארצה בגפה מפולין. אישה למודת־סבל וייסורים. כל גופה כואב ודואב, ואילולא נשות ירושלים הטובות, הסועדות אותה מדי יום ביומו במסירות, ספק רב אם הייתה מגיעה עד הלום.

כבוד רב רוחש רבה של ירושלים לישישה המופלגת. בדרך־כלל הוא נוהג להתעכב בביתה דקה או שתיים ולהתעניין בשלומה. הפעם דוחקת בו השעה והוא מזדרז להיפרד ממנה. "שבת־שלום, רבנית", מאחל לה רבי יוסף־חיים וכבר נפנה לצאת.

אלא שהפעם יש להינדה הישישה משאלה מיוחדת. "ברכני, רבי!", מבקשת היא בקול חלש. רבי יוסף־חיים ממהר להשיב פניו אליה ואומר: "ריבונו־של־עולם, יהי־רצון מלפניך שכל צאצאיה של יהודייה יקרה זו, בכל מקום שהם, ילכו בדרך הישר".

שוב מבקש רבי יוסף־חיים למהר לבית־הכנסת, אולם עדיין אין הינדה מרוצה. "רבי, מה יהא עליי? מדוע אין רבנו מברך גם אותי?".

רבי יוסף־חיים נחרד לעצם המחשבה כי פגע בישישה. "בוודאי! בוודאי!", אומר הוא מיד ומוסיף: "יהי־רצון מלפני הרופא כל בשר, שהינדה לא תסבול חלילה שום צער ומכאוב".

שעת מנחה הנה הגיעה ורבי יוסף־חיים מנסה להיפרד מהינדה הזקנה, אך זו טרם באה על סיפוקה. "רבי!", מגביהה היא את קולה ככל יכולתה, "ברכני באריכות ימים ושנים!".

רבי יוסף־חיים מחייך אליה ומבקש לעשות כרצונה. הינדה מפרשת את חיוכו כהבעת פליאה. "אל־נא יתפלא רבנו על בקשתי", מסבירה הישישה בהתרגשות. "בוודאי איני צריכה לספר לו על המדרשים הרבים המתארים את רבבות המלאכים שנוצרו בשמי מעלה בשביל מטרה אחת ויחידה — להגיד פעם אחת 'קדוש, קדוש, קדוש'".

הינדה עוצרת לרגע ומיד ממשיכה: "ואילו אני — לא פעם אחת ולא שתי פעמים, אלא פעמים רבות בכל יום — זוכה לברך 'ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם, שהכול נהיה בדברו' ושאר ברכות, וכן להתפלל, ולקרוא קריאת־שמע, שחרית וערבית; האין רבנו סבור כי ראוי שארצה אריכות ימים כדי שאזכה לומר עוד ברכה לקב"ה, עוד 'הללוי־ה' ועוד 'אמן'? ברכני רבי בברכת חיים, למען לא אחדל מלברך את אבינו שבשמים!".

התרגשות גדולה אופפת את רבי יוסף־חיים. ניכר עליו כי דבריה הנוקבים של הינדה יורדים אל תוך חדרי ליבו. רבי יוסף־חיים מכוון את כל רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו, לקיים את משאלתה.

ובזמן שהחמה עומדת לשקוע ניצב לו רבי יוסף־חיים במרתף הטחוב של הינדה הישישה ובעיניים עצומות נושא תפילה: "ריבונו־של־עולם, הבט משמים וראה כמה צדקת זו מייקרת כל רגע בעולמך. ראה כמה מחבבת היא כל ברכה וכל 'אמן'. תן לה אריכות ימים ושנים טובות, כדי שתזכה להללך ולשבחך עוד זמן רב". רק אז, לאחר שהינדה הישישה נתרצתה, יכול רבי יוסף־חיים להיפרד ממנה ולחוש לבית־הכנסת.

באותו ליל־שבת זהרו פניו של רבי יוסף־חיים באור יקרות. תפילתו נישאה במתיקות מיוחדת ומתוך לב מתרונן — "לכו נרננה לה'"...

לרפואת
ר' יוסף שלמה
בר עליה
ורחל
בת סימי

בס"ד
ציבור שוחרי התורה
מוזמן לשיעורו המרתק של הרב הגדול הדרשן הנודע פה מפיק מרגליות
הרה"ג
שלמה לוינשטיין
שליט"א
שיתקיים בעז"ה ביום ראשון
יז סיון תשע"ז (11.6.17) בשעה 20:30
בישיבת "נתיב השבים" שבזי 17 באר שבע

אין להרוא רזמן התפילה - הגליון טעון גניזה